

DÜŞÜNEN TOHUM KONUŞAN TOPRAK MINDFUL SEED SPEAKING SOIL

Cumhuriyet'in
Köy Enstitüleri
Village Institutes
of the Republic



Cumhuriyet tarihinin en dramatik değişim süreçlerinden biri olan Köy Enstitülerine odaklanan, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü'nün İsmail Hakkı Tonguç Belgeliği Vakfı işbirliğiyle hazırladığı *Düşünen Tohum, Konuşan Toprak: Cumhuriyet'in Köy Enstitüleri 1940-1954* sergisi, arşiv belgeleri, fotoğraflar, kişisel eşyalar ve tanıklıklarla önemli bir döneme ışık tutuyor. Sergi kapsamında Pera Film, Ahmet Soner'in hazırladığı altı belgesel filmi sunuyor.

Yüzde doksana yakını okuma yazma bilmeyen bir ülkede Cumhuriyet'i yaşatma ve yeni bir insan tipi yetiştirme amacıyla, dönemin ilköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç önderliğinde 17 Nisan 1940'ta kurulan Enstitüler, köyden aldıkları çocukları eğitip tekrar köye yollayarak halkın geniş kesiminin aydınlanmasını hedeflemişlerdi. 1946'da dış ve iç baskılarla yavaşlayan süreç sonunda, 1954'te Enstitüler kapatıldı.

Focused on the Village Institutes as one of the most dramatic processes of evolution in the history of the Turkish Republic and organized by the collaborative efforts of İstanbul Research Institute and İsmail Hakkı Tonguç Document Archives, the exhibition entitled *Mindful Seed, Speaking Soil: Village Institutes of the Republic 1940-1954* sheds light into a momentous period in Turkish history through archive documents, photographs, personal objects and witness accounts. As part of this exhibition Pera Film is presenting six documentaries by Ahmet Soner.

In a country where nearly ninety percent of the population was still illiterate, Village Institutes were established through the leadership of General Director of Primary Education İsmail Hakkı Tonguç on 17 April 1940 with the objective of upholding the principles of the Republic and educating a new kind of citizen. By training the children recruited from villages and sending them back to their local communities, the Institutes targeted the education of a large segment of the population. Slowing down by 1946 due to interior and exterior pressures, the movement ended once the Village Institutes were closed down in 1954.

ÇİFTELER KÖY ENSTITÜSÜ ÇİFTELER VILLAGE INSTITUTE

Yönetmen Director Ahmet Soner
105', 2000-2006, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

1936 yılında, Mahmudiye Köyü'nde eğitim kursu olarak açılan okula, ertesi yıl Hamidiye Köyü'nde inşa edilen binaların eklenmesiyle kurulan öğretmen okulunu anlatıyor. 1940 yılında çıkan bir yasayla "Çifteler" adıyla ilk köy enstitüsü olarak faaliyet gösteren okul, 13 yıl içinde 51'i kadın, 1248'i erkek olmak üzere 1299 öğretmen yetiştirdi.

The documentary portrays the story of the teacher training school, which was created through the addition of buildings constructed in Hamidiye Village a year after the instructor course was opened in the neighboring Mahmudiye village in 1936. Following the law that went into effect in 1940, the school, which came to be recognized by the name "Çifteler" as the first Village Institute, trained hundreds of students in 13 years.



Ahmet Soner

1945 yılında Üsküdar'da doğan Ahmet Soner; Atıf Yılmaz, Lütfü Akad, Vedat Türkali, Yılmaz Güney, Yavuz Özkan, Şerif Gören gibi yönetmenlerle çalıştı. İlk kısa filmi 1966'da çekti. "Genç Sinema" hareketinin kurucuları arasında yer aldı. Türk Haberler Ajansı'nda kameraman olarak haber filmleri ve belgeseller çekti. "İstanbul İşgaldedir" adlı film öyküsü *Milliyet Sanat Dergisi*'nin açtığı yarışmada ödüllendirildi. "Hayatım Roman", "İş İştir" ve "Çocukların Dünyası" adlı senaryoları televizyon dizisi olarak yayımlandı. Şerif Gören'in "Herhangi Bir Kadın", "Tomruk" ve "Derman" filmleri de içinde olmak üzere 20'ye yakın senaryosu filme çekildi. Edebiyat ve sinema üzerine yazdığı yazılar birçok gazete ve dergide yayımlandı. Yılmaz Güney üzerine çektiği "Adana-Paris", İsmail Beşikçi üzerine yaptığı "Sarı Hoca" adlı belgesel filmler Türkiye ve Avrupa'da gösterildi. "Akıntıya Karşı"(1994), "Herkes O'ndan Sözediyor"(1996) ve "Vedat Türkali"(2009) adlı üç kitabı yayımlandı.

Born in Üsküdar, İstanbul in 1945, Ahmet Soner worked with renowned Turkish directors such as Atıf Yılmaz, Lütfü Akad, Vedat Türkali, Yılmaz Güney, Yavuz Özkan, and Şerif Gören. Soner shot his first short feature in 1966. He was among the founders of the "Young Cinema" movement. While working as a cameraman at the Turkish Agency, he filmed newsreels and documentaries. His script "İstanbul İşgaldedir" (İstanbul Invaded) was awarded at the competition held by Milliyet Sanat. Including Şerif Gören's "Herhangi Bir Kadın", "Tomruk", and "Derman", nearly twenty of his scripts were made into movies and TV series. His articles on literature and cinema were published in a number of newspapers and magazines. His documentary features "Adana - Paris" on Yılmaz Güney and "36 Kitap = 13 Cezaevi" (36 Books = 13 Prisons) on İsmail Beşikçi were screened in Turkey and Europe.

60 YIL SONRA GERİYE KALANLAR REMAINS OF 60 YEARS

Yönetmen Director Ahmet Soner
44', 2000-2004, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

21 Köy Enstitüsü'nden görüntülerin yer aldığı belgeselde enstitülül 23 öğretmenin kısa röportajları da yer alıyor.



With scenes from 21 Village Institutes, the documentary also includes brief interviews with 23 teachers.



KIZILÇULLU KÖY ENSTİTÜSÜ KIZILÇULLU VILLAGE INSTITUTE

Yönetmen **Director** Ahmet Soner
95', 2000-2007, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

1937'de İzmir, Manisa, Aydın ve Muğla illerinden seçilen öğrencilerle "Köy Öğretmen Okulu" olarak İzmir Amerikan Koleji'nde başlayan eğitim, 1940 yılında "Köy Enstitüsü" olarak sürdürülmüş; ilk mezun olanların tümü Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü'ne gönderilmiştir. 1950'den sonra karma eğitime son verilmiş, kız öğrenciler Kızılçullu'da toplanmıştır. O tarihe kadar yaklaşık 1300 öğretmen, sağlık memuru ve ebe mezun edilmiştir.

The instruction, which began in 1937 as a "Village Teacher Training School" at the İzmir American College with students selected from İzmir, Manisa, Aydın and Muğla, continued in the form of a "Village Institute" as of 1940. All the first graduates were sent to Hasanoğlan Village Institute of Higher Learning. After 1950, co-education at the Institute ended and the female students stayed at Kızılçullu. Until that date, nearly 1300 teachers, health officers, and midwives graduated from the Institute.



GÖÇEBE ENSTİTÜSÜ: KEPİRTEPE MIGRANT INSTITUTE: KEPİRTEPE

Yönetmen **Director** Ahmet Soner
61', 2000-2004, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

1937'de Edirne-Karaağaç'ta Eğitimci Kursu ve Trakya Köy Öğretmen Okulu açılır. Okul ve Kurs önce Alpullu'ya, daha sonra Lüleburgaz'a nakledilir. Okulun Kepirtepe'ye kurulmasına karar verilmesiyle birlikte binalar yükselmeye başlar. 17 Nisan 1940'ta "Kepirtepe Köy Enstitüsü" olan okulun öğrencileri, bir yıl sonra Trakya'nın güvenlik nedeniyle boşaltılması yüzünden Ankara'nın Hasanoğlan köyüne göçerler. Dokuz ay sonra tekrar Kepirtepe'ye dönlür. Enstitülerin kapatılmasına kadar Kepirtepe'den 709 öğretmen mezun edilmiştir.

In 1937, an Instructor Course and the Trakya Teacher Training School were opened in Karaağaç, Edirne. The School and the Course were transferred first to Alpullu and later to Lüleburgaz. Once the decision was made to establish the school in Kepirtepe, the buildings began to rise. The students of the school, which became Kepirtepe Village Institute on 17 April 1940, migrated to the village of Hasanoğlan in Ankara once Trakya was evacuated due to security reasons. Nine months later, the school returned to Kepirtepe. 709 students graduated from Kepirtepe until the institutes were closed down.



CILAVUZ KÖY ENSTİTÜSÜ CILAVUZ VILLAGE INSTITUTE

Yönetmen **Director** Ahmet Soner
75', 2000-2008, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

1937'de Kars'ın Susuz ilçesindeki Ruslar'dan kalma kışlada açılan Eğitimci Kursu, 1940 yılında Köy Enstitüsü olarak sürdürülmüş; Kars, Ağrı, Erzurum ve Artvin'den seçilen öğretmen adayları dört yıl sonra kendi köylerine gönderilmiştir. Kapatılana kadar 900'ü aşkın öğretmen mezun edilmiştir. Daha sonra Cilavuz'a, Köy Enstitülerinin kapatılması için var gücüyle çalışan Kazım Karabekir'in adı verilmiştir.

Opened in 1937 at the barracks left behind by the Russians in Suzuz county of Kars, the Instructor Course was converted into a Village Institute in 1940. Prospective teachers selected from Kars, Ağrı, Erzurum, and Artvin were sent back to their villages after four years of education. Until it was shut down, the Institute graduated more than 900 teachers. Ironically enough, Cilavuz later was renamed after Kazım Karabekir, who relentlessly lobbied for the closing of village institutes.



SAVAŞTEPE KÖY ENSTİTÜSÜ SAVAŞTEPE VILLAGE INSTITUTE

Yönetmen **Director** Ahmet Soner
90', 2000-2005, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

1940 yılında Balıkesir'in Savaştepe beldesinde kurulan Köy Enstitüsü önce Eğitimci Kursu olarak eğitime başlamış, daha sonra Balıkesir köylerinden seçilen kırk öğrenci ile etkinliğini sürdürmüş, 12 yıl içinde 141 kadın, 1030 erkek öğretmen yetiştirmiştir.

Founded in 1940 in Savaştepe county of Balıkesir, the Village Institute began operating first as an instructor course and later continued its mission with forty students selected from the villages of Balıkesir. Over twelve years, the Institute trained 141 female and 1030 male teachers.

20 NISAN - 28 HAZİRAN
20 APRIL - 28 JUNE 2012

GÖSTERİM PROGRAMI SCREENING SCHEDULE

20 NISAN **APRIL**
CUMA **FRIDAY**

18:30 Yıl Sonu Geriye
Kalanlar
Remainef 60 Years

5 HAZİRAN **JUNE**
SALI **TUESDAY**

18:30 60 Yıl Sonra Geriye
Kalanlar
Remainef 60 Years

27 NISAN **APRIL**
CUMA **FRIDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
ÇiftelVillage Institute

7 HAZİRAN **JUNE**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
ÇiftelVillage Institute

3 MAYIS **MAY**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
KızılçullVillage Institute

14 HAZİRAN **JUNE**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
KızılçullVillage Institute

10 MAYIS **MAY**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 ErGöçer
MigrantInstitute:
Kepirtepe

19 HAZİRAN **JUNE**
SALI **TUESDAY**

18:30 ErGöçer
MigrantInstitute:
Kepirtepe

17 MAYIS **MAY**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
CilavuzVillage Institute

21 HAZİRAN **JUNE**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
CilavuzVillage Institute

22 MAYIS **MAY**
SALI **TUESDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
SavaştepeVillage Institute

28 HAZİRAN **JUNE**
PERŞEMBE **THURSDAY**

18:30 Köy Enstitüsü
SavaştepeVillage Institute

Bu gösterim programı ücretsizdir.
This program is free of admissions.



SUNA VE İNAN
KIRAZ VAKFI

Müze Ziyaret Saatleri
Museum Hours
Salı - Cumartesi Tuesday to Saturday
10.00 - 19.00
Pazar Sunday
12.00 - 18.00

Müze Pazartesi günleri kapalıdır.
The museum is closed on Monday.

Müze Giriş Ücretleri
Museum Entrance Charges
Tam Adults 10 TL
İndirimli Concessions 5 TL